

Benign Karaciğer Teratomu

Bir Vakanın Takdimi

Dr. Gülten Yeğin**

Dr. Afet Arkan*

Dr. Kadri Bacacı****

Dr. Fehmi Aksoy***

Teratomlar, multipotent hücrelerden köken alan, her üç germinal yaprağa ait elemanları içeren, benign veya malign olabilen tümöral teşekküllerdir. Teratomların en çok görüldüğü yer gonadlardır. Daha sonra sıklık sırasıyla sakrokoksigal bölge, pineal cisim, boyun, ön mediasten, karın arka duvarı gibi yerlerde görülürler.⁴ Ekstragonadal teratomlar genellikle benigndirler. Ancak sakrokoksigal teratomlar tam çıkartılmazlarsa malignite tandansı kazanabilirler.¹⁰

Yukardaki lokalizasyonlar dışında teratomlar seyrek olarak bulunabilmekte,¹⁴ özellikle karaciğerde çok ender görülmektedirler.^{13,14}

Biz, A.Ü. Tıp Fakültesi Patoloji Kürsüsünde tesbit edilen, 45 yaşındaki bir kadın hastaya ait bir benign karaciğer teratomu vakasını, lezyonun çok ender görülmesi nedeniyle takdim etmeyi amaçladık.

VAK'ANIN OBSERVASYONU

Z. K. 45 yaşında, Eskişehir doğumlu kadın hasta. A. Ü. Tıp Fakültesi Cerrahi Kliniğinde 887 protokol numarası ile 5.6.1972 tarihinde müşahade altına alındı. Hasta, karında şişlik, karın, sırt bel ağrıları şikâyetleri ile kliniğe başvurmuştur.

* A. Ü. Tıp Fakültesi Patoloji Kürsüsü Doçenti

** Ankara Etimesgut Onkoloji Hastahanesi Patoloji Uzmanı

*** A. Ü. Tıp Fakültesi Patoloji Kürsüsü Asistanı

**** A. Ü. Tıp Fakültesi Patoloji Kürsüsü Doçenti

Not : 13-15 Ekim 1975 de İstanbul'da yapılan II. Ulusal Patoloji Kongresinde takdim edilmiştir.

Hikayesi. 1 yıl önce 15 gün ara ile önce ileus, sonra da peritonit nedeniyle ameliyat geçirmiş. Ameliyattan sonra inatçı karın ağrıları, zaman zaman gelen kabızlık ve ishal ile kusma şikâyetleri ortaya çıkmış. Son 3 ayda ise karın sağ üst kadransında bir kitle farketmiş.

Öz Geçmişi. 19 ay önce histerektomi geçirmiş. 3 yıldır menopozda. Kayda değer başka bulgu yoktur.

Fizik Bulgular. Karaciğer sağ ve sol lobu kosta kenarını 8 cm. geçiyor. Karaciğer sert, yüzeyi düzgün, basmakla ağrılı.

Laboratuvar Bulguları. Karaciğer scanningi : Hepatomegali, sağ lobun 2/3 kısmını tutan lezyon. Kan bulguları: Normal. İdrar bulguları: Normal. Akciğer grafisi : Normal. EKG : Normal.

Laparotomide karaciğerin büyük, beyazımtırak, kenarının künt olduğu görülmüş, peritonda 3 mm çapında nodül bulunmuştur. Karaciğer yüzeyini 1 cm. geçince tümöre ulaşılmış, tümörden biopsi alınmış, ayrıca peritondaki nodül eksize edilmiştir.

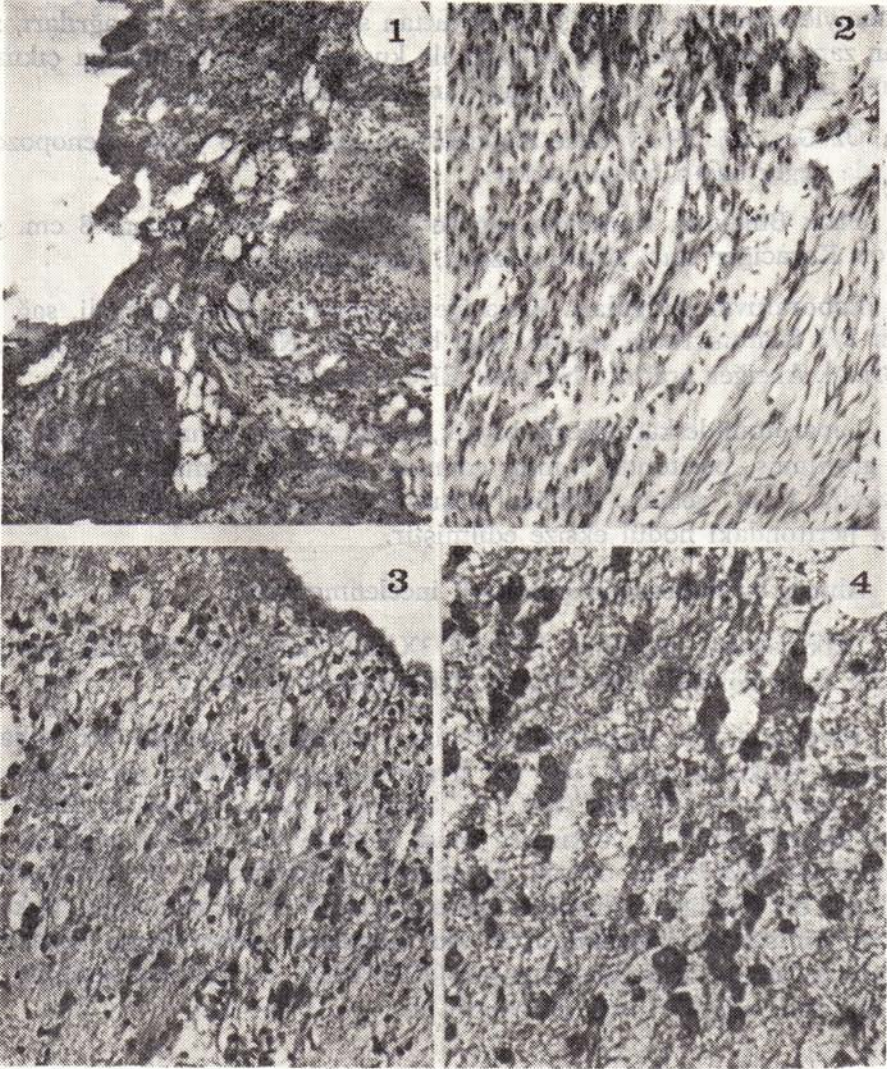
Alınan bu materyelin patolojik incelenmesinde :

Makroskopik Bulgular. Büyüğü 3X1X0,5 mm. boyutlarında yer yer fibröz doku görünümünü veren sertce kıvamda iki parça.

Histopatolojik Bulgular. Karaciğer parankimi genişçe bir sahada ortadan kalkmış, yerini yer yer hyalinizasyon gösteren genç bağ dokusu zemininde kıkırdak (Şekil 1), Schwann hücre demetleri (Şekil 2), glial doku (Şekil 3, 4) ve kısmen silüet halinde, bez yapıları şeklinde organoid strüktürlerden oluşan, ektodermal, endodermal ve mezodermal kökenli bir tümöral gelişmeye terketmiştir. Normal karaciğer dokusu ancak bir sahada izlenebilmiştir. Bu bulgularla vaka benign karaciğer teratomu olarak değerlendirilmiştir (2721/1972). Peritondaki nodülün ise fibröz doku olduğu tesbit edilmiştir.

TARTIŞMA

Literatürde yayınlanmış bulunan karaciğer teratomu vakalarının sayısını kesinlikle bilmemekteyiz. Bu sayının kesinlikle bilinmemesinde mikst hepatoblastomunun sıklıkla mikst teratoid tümör veya teratom olarak adlandırılmasının rolü vardır.¹¹ Willis'in tarifine göre mikst hepatoblastoma, genç yaşlarda görülen, hem hepatosellüler, hem de mezankimal elemanları içeren malign bir karaciğer tümörüdür.¹⁵ Mikst hepatoblastomada mezankimal doku olarak kıkırdak veya kemik dokusu, seyrek olarak da rabdomyoblastlar bulunabilmektedirler.



Şekil 1: Benign karaciğer teratomunda 2 ada halinde kıkırdak dokusu. 40X

Şekil 2: Sol üst köşede Schwann hücre demetleri görülmektedir. 100X

Şekil 3: Karaciğer teratomunda glial dokü. 100X

Şekil 4: Glial dokunun daha ayrıntılı görünümü. Orta kısımda geniş stoplazmalı bir gemistosit seçilebilmektedir. 250X

Elias, hepatik blastemanın pür endodermal bir derivasyon olmayıp, endodermal tomurcuğa komşu visseral mezotele ait mezankimal do-

kuları da ihtiva ettiğini belirtmiştir.⁸ Bu görüş, mikst hepatoblastomanın endodermal ve mezodermal kökenli elemanları kapsamasının açıklanması yönünden büyük önem taşımaktadır.

Wuester ve Knauer,¹⁶ 1961 de 18 aylık bir erkek çocukta Willis'in mikst hepatoblastoma tarifine kesinlikle uyan, indiferansiye epitel hücreleri ve embryoner rabdomyoblastlardan oluşan bir karaciğer tümörü tesbit etmişler ve bu tümörü malign karaciğer teratomu olarak değerlendirmişlerdir.

Goldman ve Friedman da aynı görünümde iki vaka yayınlamışlar, bu tümörlerin teratom olmadıklarını belirtmişlerdir.⁹

Gerçek bir teratomun ise 3 germinal tabakaya ait elemanları ihtiva etmesi gerekmektedir.

Misugi ve Reiner,¹¹ çocuklarda 3, erişkinlerde 2 vaka bulunduğunu belirtmişler, bunlardan dördünün benign, birinin ise malign olduğunu belirtmişlerdir. Pollice ise 1973 yılına kadar çocuklarda 4 karaciğer teratomunun bulunduğunu bildirmiştir.¹² Ayrıca 1 vaka da Nikaidok, Boggs ve Swenson tarafından yayınlanmıştır.¹³ Bu vakada histolojik olarak yassı epitel, barsak ve bronş epiteli, merkezi sinir sistemi dokusu, kemik spikülleri ve kalsifikasyon gibi görünümler izlenilmiştir.

Misugi ve Reiner,¹¹ 2,5 yaşında erkek çocukta gerçek bir karaciğer teratomu tesbit etmişlerdir. Bu vakada mikst hepatoblastoma görünümü hakim olup ek olarak sindirim ve solunum sistemi epiteli gibi endodermal elemanlar, yassı epitel adaları, nöroblastik doku, merkezi sinir sistemi dokusu ve ganglion hücreleri gibi ektodermal elemanlar ve çizgili kas dokusu gibi mezodermal elemanlar bulunmaktadır.

Yarbrough ve Evashwick'in tesbit ettiği benign karaciğer teratomunda ise¹⁷ vücutta görülebilen her dokunun bulunduğu bildirilmektedir.

Abdine ve Mokhtar¹ ile Barnett ve arkadaşlarının⁵ embryoner karaciğer tümörlerine ait yayınlarında genellikle endodermal ve mezodermal elemanların bulunduğu bildirilmektedir.

Biz vakamızı, endodermal ve mezodermal dokulardan başka, Schwann hücre demetleri ve glial doku gibi nöroektodermal elemanları da içermesinden dolayı gerçek bir teratom olarak değerlendirmiş bulunuyoruz.

SONUÇ VE ÖZET

45 yaşında bir kadın hastada tesbit edilen bir benign karaciğer teratomu vakası, lezyonun çok ender görülmesi nedeniyle takdim edilmiştir. Tümör karaciğer sağ lobunun 2/3 ünü tutmaktaydı ve karaciğer kosta kenarını 8 cm. geçmekte idi. Tümörden laparotomi ile alınan biopsinin histopatolojik incelenmesinde normal karaciğer dokusuna komşu olarak her üç germinal tabakaya ait elemanlar görüldü. Bu bildiride karaciğer teratomunun ayırıcı tanı özellikleri literatürün ışığı altında tartışılmıştır.

SUMMARY

A case of benign teratoma of the liver, found in a 45 year-old woman is presented since the lesion is very rare. The tumour involved 2/3 portion of the right lobe. The histological examination of the biopsy specimen revealed that the tumour consisted of elements which derived from three germinal layers. In this report, the characteristics of differential diagnosis of the liver teratoma has been discussed under the light of literature.

KAYNAKLAR

- 1 — Abdine, F.H., Mokhtar, N.A.: Primary tumors of the liver in infancy and childhood. Arch. Path. 72: 216-221, 1961.
- 2 — Ackerman, L.V., Rosai, J.: Surgical Pathology. 5. ed, p. 541, The C.V. Mosby Co., St. Louis, 1974
- 3 — Allison, R.M., Willis, R.A.: Ossifying embryonic mixed tumour of infants' liver. J. Path. Bact. 72: 155-159, 1956.
- 4 — Ashley, D.J.B.: Origin of teratomas. Cancer 32: 390-394, 1973.
- 5 — Barnett, W.H., Erickson, E.E., Halpert, B.: Emryonic tumor of the liver in an adult. Cancer 11: 306-309, 1958.
- 6 — Elias, H.: Origin and early development of the liver in various vertebrates. Acta Hepatologica 3: 1-55, 1955.
- 7 — Elias, H.: Liver morphology. Biol Rev. 30: 263-310, 1955.
- 8 — Elias, H.: Evolution and the liver. Chicago Med. Sch. Quart. 18: 49-60, 1957.
- 9 — Goldman, R.L., Friedman, N.B.: Rhabdomyosarchohepatoma in an adult and embryonal hepatoma in a child Am. J. Clin. Pathol. 51: 137-143, 1969.
- 10 — Hickey, R.C., Layton, M.: Sacrococcygeal teratoma. Cancer 7: 1031-1043, 1954.
- 11 — Misugi, K., Reiner, C.B.: A malignant true teratoma of the liver in infancy. Arch. Pathol. 80: 409-412, 1965.

- 12 — Nikaidoh, H., Boggs, J., Swenson. O.: Liver tumors in infants and children, Arch. Surg. 101: 245-257, 1970.
- 13 — Pollice, L.: Primary hepatic tumors in infancy and childhood. Am. J. Clin. Pathol. 60: 512-521, 1973.
- 14 — Willis, R.A.: Teratomas. In Atlas of Tumour Pathology, sect. 3, fasc. 9, Washington, D.C., A.F.I.P., 1951.
- 15 — Willis, R.A.: The Borderland of Embryology and Pathology. pp. 423-425, London, Butterworth and Company, Ltd. 1958.
- 16 — Wuester, W.O., Knauer, W.H.: Complete right hepatic lobectomy for rare teratoid liver cancer in infancy. Cancer 14: 361-368, 1961.
- 17 — Yarbrough, S.M., Evashwick, G.: Case of teratoma of ilver with 14 years postoperative survival. Cancer 9: 848-850, 1956.

Endometriosis ile fifti bñinen lik van 1880 yilinda Rokiansky's atlik tabii boara 1921 de sharqan bir seri xatiraniqtar.

Movars'e gñre A.R.D. yaglan laparotomiyerde endometriosis odak- larnu 98 2217 otamada xastalanmaktadñr. Bir diñet yaxasi gñre bu gñre 98 2 oñq 98 94 siklikla adenomyozis, 98 6 siklikla ise eksternal endometriosis xetlinde gñrñlmektelr. En sik 38-45 yashlarda gñrñlmektelr.

Eksternal endometriosis: ovariyular, uterus iñnammas-ektovajf- nañ saqum-uterus, indaxlar, sigmoid ve mesoreyi gñren belvik periton, maddilur laparotomiy eksizisi, bñni keselr, sponquliz, yaluz yal- va xavirke (maddiyal bñlge, kol dññimelr, akçiqçelr, ekstremitelrde xavirke gñsterektelr).

Umbikal bñlge endometriosisin ender xastalan bir yoxesim yari oñq, deñisik xastalrde eksternal endometriosisler icerisinde 70 0.2-0.4 siklikla gñrñlññuñ belirlenir.

Gñrñm gñrñliliken fransuzlar Beirne ve maddalarnu gñre 1922'de kañar 109 vaxta yayimlanññu 1928 de 1 vaxtam ilave edibññu, 1906 da Arnold Forces Institute of Pathology (A.F.I.P) material arastiradan 26 vaxta eksteral vaxta yayimlan 137 ya gñrñlññuñ bulamastar. Bu-

* Haxtore Universiteti Tıp Fakültesi Patoloji Bilim Dairəsi
 ** Haxtore Universiteti Tıp Fakültesi Patoloji Bilim Dairəsi Gñrñm